

LABORATORIEPROJEKTER SLUTRAPPORT

Bromerede forbindelser i animalske fødevarer jf. EU henstilling 2014/118

KONTROLRESULTATER 2015 Projekt J. nr.: 2014-29-61-00005

BAGGRUND OG FORMÅL

Bromerede flammehæmmere er forbindelser, der tilsættes en lang række forbrugerprodukter for at hindre eller begrænse antændelsen af brandbare materialer i tilfælde af brand. Efter bortskaffelse af produkterne har stofferne i tidens løb forurenset miljøet og fødekæden. Mange bromerede flammehæmmere er persistente, bioakkumulerende og toksiske for både mennesker og miljøet. Derfor anbefaler EFSA at medlemslandene overvåger forekomsten af bromerede flammehæmmere i fødevarer. De analyserede stoffer fra denne gruppe er α -, β -, γ -hexabromocyclododecane (α -, β -, γ -HBCD), tetrabrombisphenol A (TBBPA) og 2,4,6-tribromophenol (2,4,6-TBP). Andre bromerede flammehæmmere kan være polybromerede diphenylethere (PBDE).

Regler: Kommissionens henstilling 2014/118/EU af 3. marts 2014 om overvågning af spor af bromerede flammehæmmere i fødevarer.

RESULTATER

Der er af Fødevarestyrelsen i 2015 udtaget 10 prøver opdrættede fisk, fordelt med 5 prøver dambrugsørred og 5 prøver havbrugsørred. De bromerede flammehæmmere α -, β -, γ -hexabromocyclododecane (α -, β -, γ -HBCD), tetrabrombisphenol A (TBBPA) og 2,4,6-tribromophenol (2,4,6-TBP) er analyseret på fedtekstrakter fra muskelvæv, da det er her stofferne akkumuleres. Prøverne er analyseret af Danmarks Tekniske Universitet, Fødevareinstituttet ved LC-MS/MS. Bestemmelsesgrænsen er 0,05 ng/g våd vægt for α -, β -, γ -HBCD; TBBPA og 0,20 ng/g våd vægt for 2,4,6-TBP.

KONKLUSION OG VURDERING

Der er fundet indhold af α -HBCD i 4 prøver fra havbrug og 1 prøve fra dambrug i koncentrationer fra 0,06-0,17 ng/g våd vægt. I den ene prøve havbrugsørred blev der udover α -HBCD fundet γ -HBCD i tilsvarende koncentration på 0,08 ng/g våd vægt. I teknisk HBCD findes mest γ -HBCD mens indhold i marine dyr som ørred oftest indeholder mest α -HBCD. Ligeligt indhold af γ -HBCD og α -HBCD kunne tyde på, at der er en nær forureningskilde, men alle forureninger inklusiv den, der også indeholder γ -HBCD er dog på et meget lavt niveau.

Kontaktpersoner:

Fødevarestyrelsen, Kemi og Fødevarekvalitet: Lulu Krüger (lchk@fvst.dk)

Danmarks Tekniske Universitet, Fødevareinstituttet: Kit Granby kgra@food.dtu.dk

Sikkerhed, sundhed og kvalitet fra jord til bord